

XVI Konferencja z cyklu *Aktualia i perspektywy* gospodarki surowcami mineralnymi Zakopane, 15–17.11.2006

W dniach 15–17.11.2006 r. w Zakopanem odbywała się XVI Konferencja z cyklu *Aktualia i perspektywy gospodarki surowcami mineralnymi*, zorganizowana przez Pracownię Polityki Surowcowej Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie. Tradycja organizowania konferencji z tego cyklu sięga 1990 r., a więc zbiega się z początkiem stopniowych, ale znaczących zmian w gospodarce surowcami mineralnymi, które od tego czasu zaszły w Polsce.

Zgodnie z wypracowaną przez lata formułą XVI Konferencja była poświęcona prezentacji różnych aspektów funkcjonowania przemysłu surowcowego, jednocześnie oferowała uczestnikom forum wymiany poglądów i doświadczeń. Podobnie jak w ubiegłych latach uczestnikami byli przedstawiciele różnych środowisk związanych z gospodarką surowcami mineralnymi: przemysłu, uczelni, PAN oraz instytucji rządowych i samorządowych. Konferencja zgromadziła 88 uczestników z Polski oraz czterech gości z Czech i Ukrainy. Patronat objęli — minister gospodarki, Piotr Grzegorz Woźniak oraz główny geolog kraju, prof. dr hab. Mariusz-Orion Jędrysek. Komitetem Organizacyjnym konferencji kierował dr inż. Krzysztof Galos. Materiały konferencyjne o objętości ponad 21 arkuszy wydawniczych zostały opublikowane w serii Sympozja i Konferencje IGSMiE PAN w Krakowie (nr 68).

Sesje referatowe konferencji odbywały się w dniach 15–16.11.2006 r. w hotelu *Geovita* w Zakopanem. Po uroczystym otwarciu konferencji i odczytaniu skierowanych do uczestników listów ministra gospodarki oraz głównego geologa kraju odbyła się pierwsza sesja referatowa, poświęcona uwarunkowaniom formalno-prawnym eksploatacji kopalni. Sesję prowadził dr inż. Krzysztof Galos; wygłoszono na niej pięć referatów:

□ Krzysztof Szamałek — *Geologiczno-gospodarcze aspekty nielegalnej eksploatacji kopalni*;

□ Jan Dulewski, Sławomir Bednarczyk — *Kierunki działań w zakresie ograniczenia nielegalnej eksploatacji kopalni w Polsce*;

□ Ryszard Hutnik — *Nielegalna eksploatacja kopalni z punktu widzenia geologa powiatowego*;

□ Marek Nieć — *Czy w Polsce możliwa jest racjonalna gospodarka złożami kopalni?*;

□ Jan Stefanowicz — *Problemy własności złóż kopalni energetycznych*.

Jeszcze tego samego dnia odbyła się druga sesja poświęcona gospodarowaniu kruszywami mineralnymi. Prowadził ją dr inż. Wojciech Glapa, a referaty przedstawił:

□ Tadeusz Smakowski — *Jak długo potrwa hossa na rynku kruszyw w Polsce?*;

□ Krzysztof Galos — *Bilansowanie regionalnej podaży i popytu najważniejszych surowców budowlanych na przykładzie województwa małopolskiego*;

□ Jerzy Górecki — *Problemy dokumentowania złóż kruszywa naturalnego żywiwego*.

Wieczorem odbyło się tradycyjne spotkanie towarzyskie, które w wielu kregach było kontynuacją dyskusji na temat referatów i wymianą poglądów w kwestii zadań szkolnictwa wyższego w dziedzinie gospodarki surowcami mineralnymi.

W kolejnym dniu konferencji sesje przedpołudniowe poświęcone były górnictwu węgla kamiennego, wraz z oceną możliwości ponownego zagospodarowania złóż,

oraz gospodarowaniu surowcami ceramicznymi. Pierwszą z tych sesji prowadził mgr inż. Tadeusz Smakowski, a zaprezentowano na niej cztery referaty:

□ Henryk Paszcza, Anna Margis — *Pomoc publiczna dla sektora górnictwa węgla kamiennego w świetle prawnych uregulowań przepisów Unii Europejskiej*;

□ Wiesław Blaschke — *Uwagi do nowej strategii działalności górnictwa węgla kamiennego*;

□ Janusz Jureczka, Włodzimierz Krieger, Jan Kwarciński, Krzysztof Galos, Jarosław Szlugaj — *Wstępna ocena możliwości ponownego zagospodarowania zasobów węgla kamiennego kopalni zlikwidowanych w procesie restrukturyzacji górnictwa w GZW*;

□ Andrzej Paulo — *Czy przywrócenie wydobywania rud miedzi w rejonie Bolesławca jest uzasadnione ekonomicznie?*

Sesję poświęconą surowcom ceramicznym prowadził prof. Marek Nieć. Zaprezentowano na niej także cztery referaty, w tym dwa naszych gości zagranicznych, a mianowicie:

□ Anna Horáková — *Wydobycie i wykorzystanie piasków szklarskich i formierskich w Czechach*;

□ Mykoła Żykaliak, Walerij Iljin, Georgij Rudko, Jan Pyżuk — *O genezie złóż najwyższej jakości ilów biało wypalających się i ogniotrwałych w rejonie Doniecka (Ukraina)*;

□ Ewa Lewicka — *Subiektywna prognoza rozwoju rynku surowców skaleniowych w Polsce*;

□ Piotr Wyszomirski, Marek Bartos — *Perspektywy niekonwencjonalnego wykorzystania dolnośląskich kopalni magnezjowych*.

Po przerwie obiadowej odbyły się dwie sesje referatowe. Pierwsza z nich dotyczyła surowców odpadowych i towarzyszących, a prowadził ją prof. Piotr Wyszomirski. Przedstawiono na niej pięć referatów:

□ Krzysztof Galos — *Kruszywa z żużli hutniczych jako substytut kruszyw łamanych na rynku krajowym*;

□ Tadeusz Koperski, Barbara Lech — *Produkcja kruszyw z odpadów powęglowych*;

□ Tadeusz Ratajczak, Jakub Bazarnik, Wojciech Franus, Lucjan Gazda, Tadeusz Janik — *Wpływ mineralizacji syderytowo-siarczkowej na wykorzystanie przywęglowych skał ilastych w KWK Bogdanka przez przemysł ceramiczny*;

□ Lech Mielniczuk, Kazimierz Grzechnik, Michał Potempa, Jarosław Szlugaj, Krzysztof Galos — *Nowe kierunki wykorzystania skał płonnych pozyskiwanych w czasie eksploatacji złoża KWK Piast*;

□ Andrzej Jamróz — *Recykling w motoryzacji jako element racjonalnej gospodarki surowcami oraz systemu ochrony środowiska naturalnego*.

Ostatnia sesja referatowa dotyczyła wybranych metod badawczych stosowanych w geologii gospodarczej i zapobieganiu zagrożeniom w przemyśle surowcowym. Prowadził ją prof. Andrzej Paulo, a wygłoszono na niej następujące referaty:

□ Jacek Mucha, Monika Wasilewska — *Praktyczne zastosowania teorii opróbowania Gy w geologii górniczej*;

□ Alicja Byrska-Rapała — *Koszt pozyskania informacji geologicznej w rachunku szacowania wartości złoża węglowodorów*;

□ Izabela Krzak, Mariusz Krzak — *Możliwości wykorzystania wybranych metod matematycznych w zarządzaniu w górnictwie*;

□ Alicja Byrska-Rapała — Szacowanie godziwej wartości złoża węglowodorów z wykorzystaniem opcji rzeczywistych;

□ Maksymilian Burda — Zagrożenia występujące w krajowym przemyśle siarkowym i zadania ratownictwa górniczego.

Wieczorem w plenerze zorganizowano regionalną kolację, której niewątpliwą atrakcją był udział góralskiej grupy *Lewicowy Odlam Krystynki*. Górale zbójowali pod przywództwem harnasia Łukasza Mazurkiewicza i sprawdzali kandydatów do swego rzemiosła.

Ostatni dzień konferencji goście spędzili na wycieczce terenowej, której celem było przypomnienie górniczej przeszłości regionu tatrzańskiego. Pokrywa śnieżna nie pozwoliła na dotarcie do dawnych wyrobisk górniczych w Dolinie Jaworzynki i nad Doliną Kościeliską. W związku z tym sesja terenowa składała się z dwóch części. W pierwszej z nich uczestnicy mieli okazję zapoznać się ze zbiorami Muzeum Tatrzańskiego dotyczącymi geologii Tatr oraz historii górnictwa kruszcowego w tym regionie. Prelekcję odnoszącą się do tej tematyki wygłosił prof. Andrzej Paulo. Druga część sesji odbyła się w Kuźnicach, gdzie mgr Wiesław Siarzewski z Tatrzańskiego Parku Narodowego przedstawił historię hutnictwa żelaza w polskich Tatrach. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się ze śladami tej działalności, m.in. z pozostałościami dużego pieca pudlar-

skiego, fryszerki, młynówki, kuźni, pudlingarni, gwoździowni i innych obiektów metalurgicznych oraz odpadami z procesów hutniczych.

Podsumowując wrażenia po konferencji, pragnę zauważyć jej imponującą żywotność. Temat cyklu okazał się nośny. Od lat gromadzi liczne grono fachowców, wywołuje ożywione dyskusje, a nawet spory po niektórych referatach, jedno i drugie z reguły na wysokim poziomie. Tym razem udało się pogrupować wystąpienia w sesje zbliżone tematycznie. Konferencja pełni doniosłą rolę w upowszechnieniu informacji o aktualnych problemach gospodarczego wykorzystania złóż, produkcji surowców mineralnych, zagospodarowania odpadów oraz próbach ich rozwiązania. Formułowane są często wnioski wielkiej wagi, np. o zaniechaniu kierunku badań, zmianie technologii lub potrzebie zmiany prawa. Terminowo i starannie przygotowane wydawnictwo ułatwia przekaz i dyskusję. Zwraca uwagę świetna organizacja i dobra atmosfera.

Według wstępnych ustaleń kolejna — XVII — Konferencja z cyklu *Aktualia i perspektywy gospodarki surowcami mineralnymi* odbędzie się w pierwszej połowie listopada 2007 r. w Zakopanem.

Andrzej Paulo